

**Tato prezentace je určena pouze pro
studijní účely studentům Fakulty
elektrotechnické Západočeské
univerzity v Plzni předmětu KEE/JE a
její jakékoliv jiné použití a šíření je
nepřípustné!!!**

PRIMÁRNÍ ČÁST JE VVER 1000

VÁCLAV RŮŽIČKA

ČEZ, a.s.

JADERNÁ ELEKTRÁRNA TEMELÍN

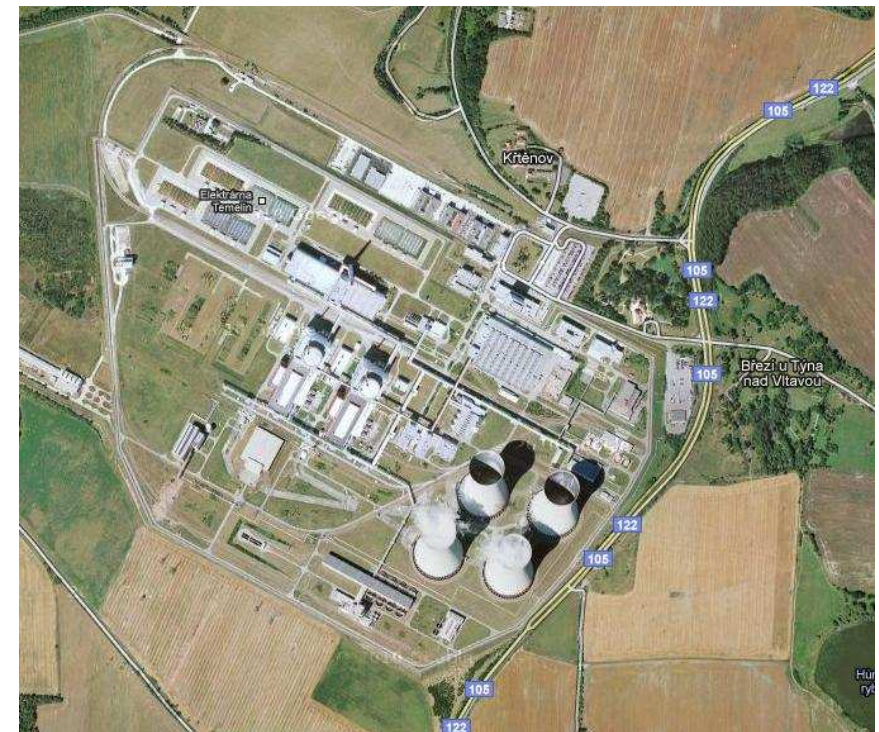
FEL ZČU v PLZNI 6. 10. 2011

- 6.10.2011 - Primární část JE VVER 1000 (V. Růžička)
- 13.10.2011 - Sekundární část JE VVER 1000 (O. Trubka)
- 20.10.2011 - Elektrická část JE VVER 1000 (O. Trubka)
- 27.10.2011 - Provoz JE VVER 1000 (V. Růžička)

- 2 HVB
- Tlakovodní reaktory VVER 1000 v320
- Investiční záměr vydán v roce 1979 – 4 HVB
- Po roce 1989 projekt zredukován na 2 HVB
- Stavba provozních objektů 1987 – 2000
- 1. palivo zavezeno v červenci 2000
- Spuštění HVB 1 20.12.2000

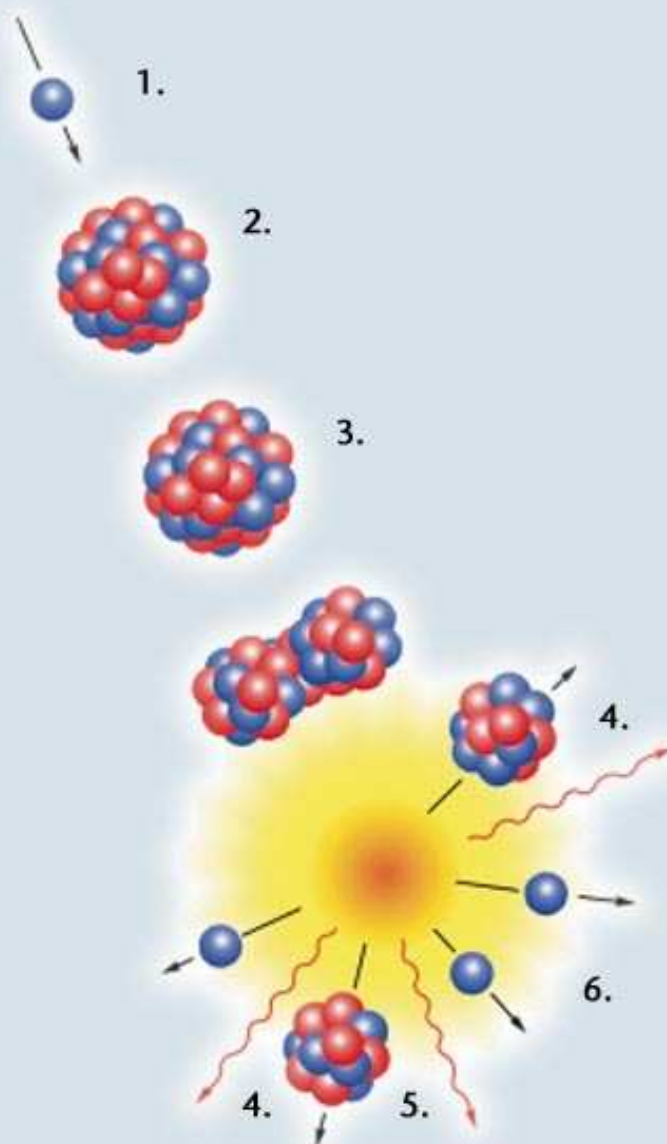

Základní části primárního okruhu

ZÁKLADY JADERNÉ FYZIKY

Štěpení uranu

1. Pomalý neutron

2. Mateřské jádro

3. Vybuzené jádro

vysoce nestabilní

4. Dva dceřiné produkty

5. Elektromagnetické záření

6. 2-3 rychlé neutrony

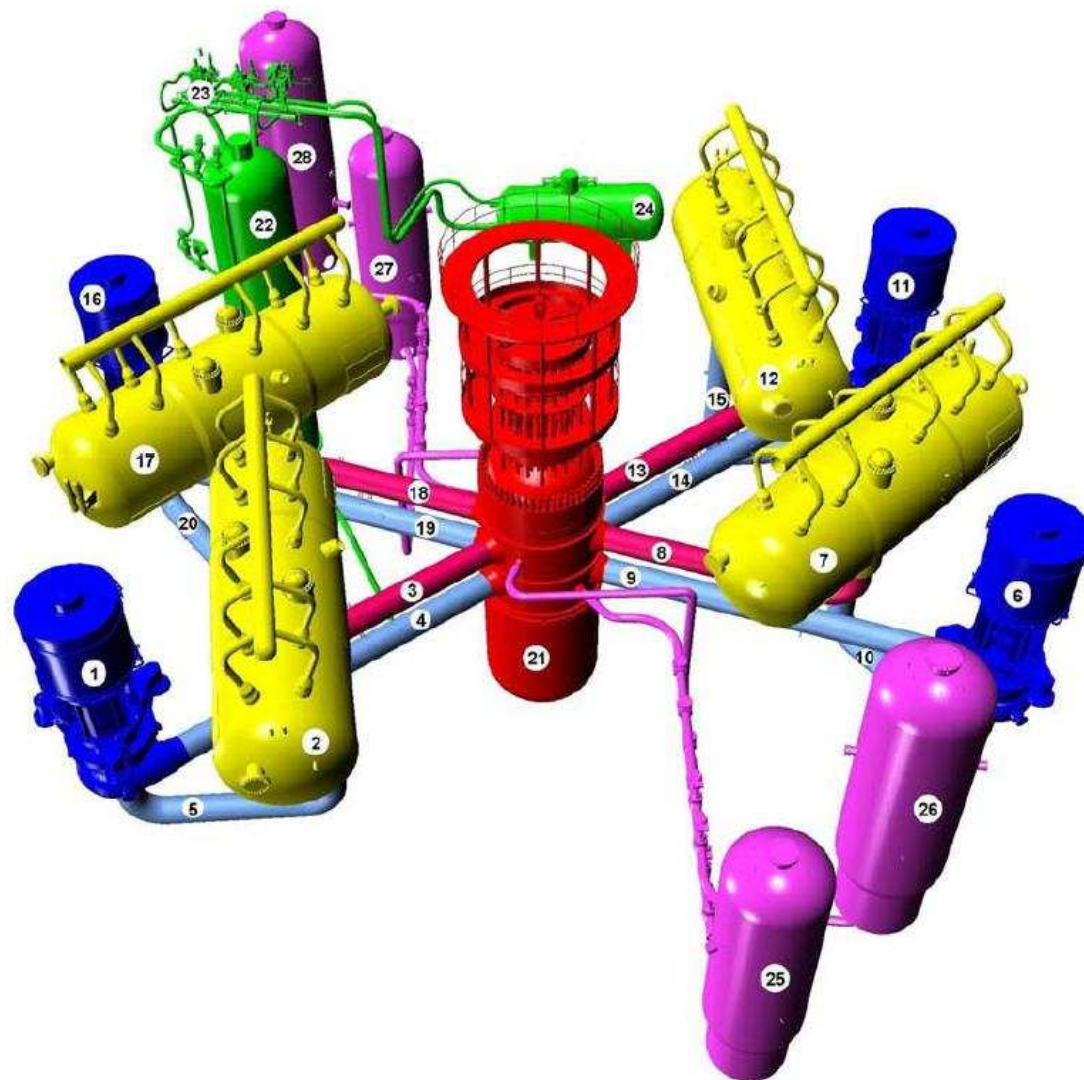

Základní části primárního okruhu

- Jaderný reaktor
- Jaderné palivo
- Hlavní cirkulační potrubí
- Hlavní cirkulační čerpadla
- Parogenerátory
- Systém kompenzace objemu

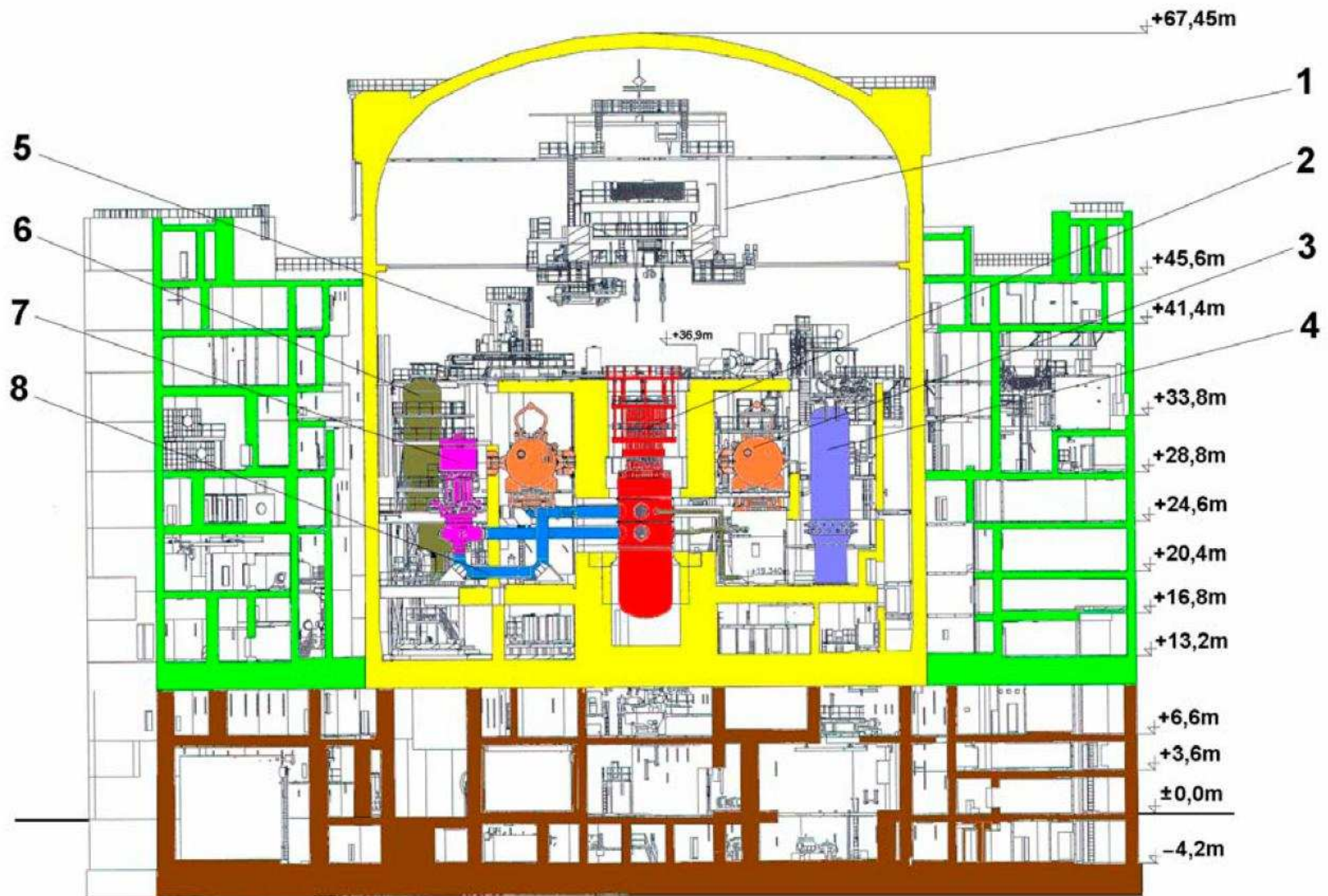

Základní části primárního okruhu

Základní části primárního okruhu

Reaktor VVER 1000 typ V320

- Tlakovodní energetický reaktor
- 4 paralelní chladicí smyčky
- Palivo – mírně obohacený uran ^{235}U
- Moderátor demi-voda
- Kampaňovitá výměna paliva

Hlavní části reaktoru:

- Tlaková nádoba reaktoru
- Horní blok
- Vnitřní vestavby
- Aktivní zóna

Tlaková nádoba reaktoru

- Zabezpečuje bezpečný provoz při vysokých parametrech chladiwa I.O.
- Třetí bariéra proti úniků RA látek
- Části TNR – těleso a víko TNR, uzel těsnění, uzel schránek pro svědečné vzorky

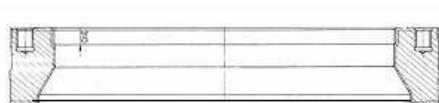
Parametry

• Výška	10897mm
• Vnější průměr	4500mm
• Tloušťka	192,5mm
• Vnitřní objem	133m ³
• Hmotnost	321t
• Materiál	15CH2NMFA

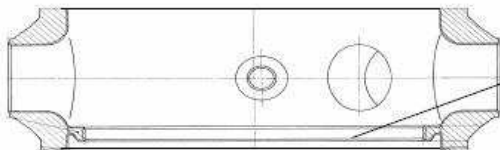

Tlaková nádoba reaktoru

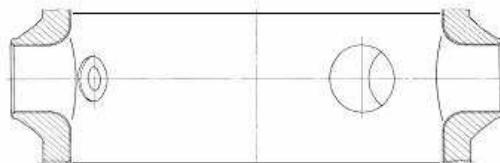
Přírubový prstenec

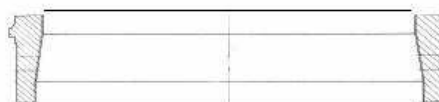
Horní hrdlový prstenec

Dolní hrdlový prstenec

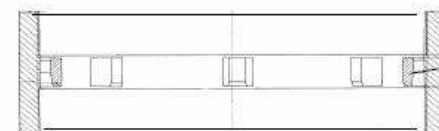
Opěrný prstenec

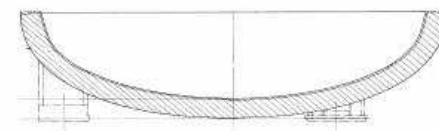
Dlouhý hladký prstenec

Krátký hladký prstenec

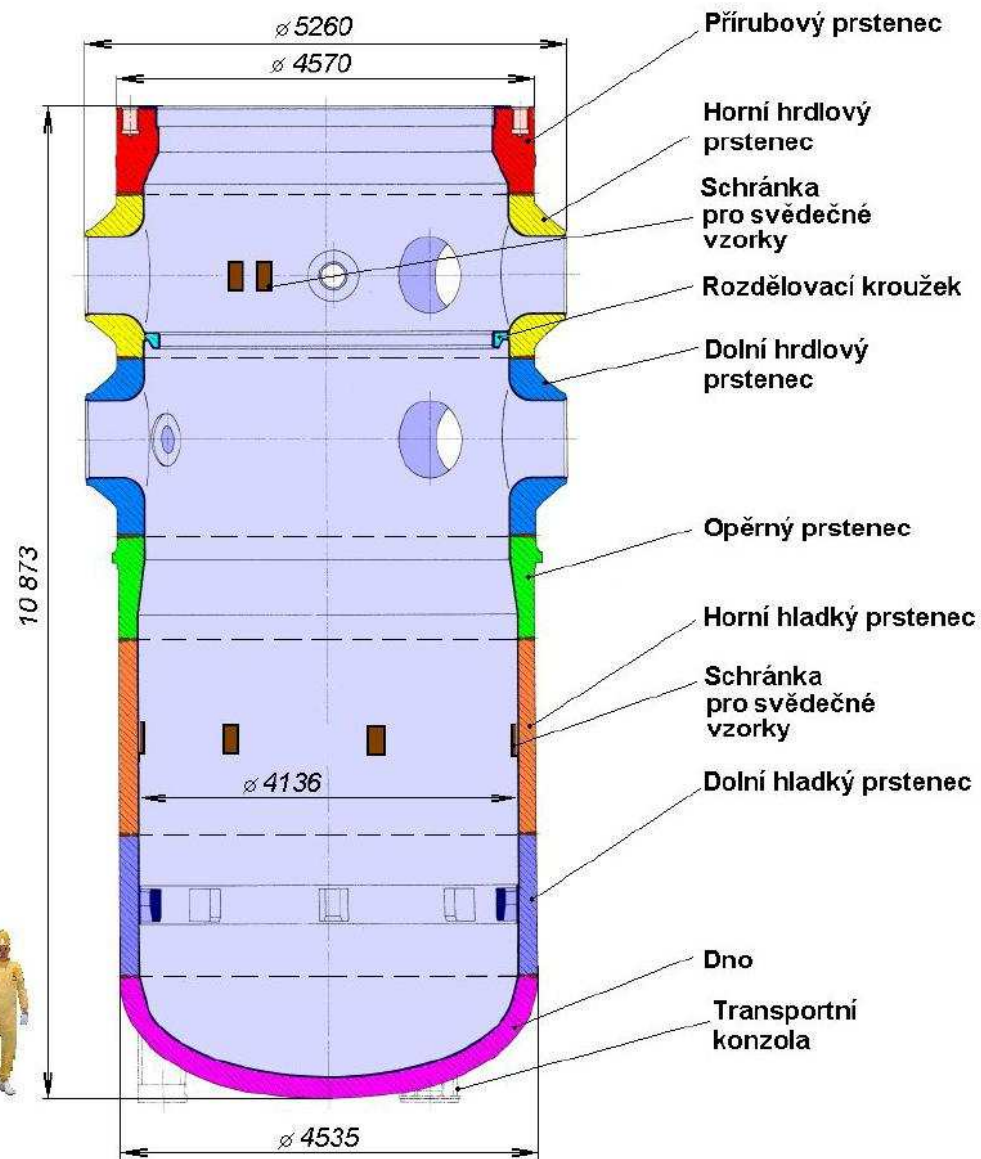
Eliptické dno

Rozdělovací kroužek

Schránky
Pro svědečné
Vzorky

Konzoly
Pro vedení
šachty

Tlaková nádoba reaktoru

Horní blok reaktoru

- Uzavření a utěsnění reaktoru
- Zachycení vztlakových sil vnitřních částí
- Tepelné a biologické stínění
- Omezení úniku chladiva v případě havárie přírubových spojů nátrubků víka
- Uložení LKP
- Uložení tras VRK
- Ocelová konstrukce zabezpečuje chlazení LKP

Horní blok reaktoru

Části HB:

- Víko reaktoru
- Ocelová konstrukce HB
- Tlaková pouzdra s bloky elektromagnetů LKP
- Přírubové spoje a trasy vývodů VRK a odvodušnění

Parametry:

Výška	8285mm
Vnější průměr příruby HB	4580mm
Hmotnost	152t

- Těsné uzavření tělesa TNR
- Svařeno z eliptického vrchlíku a přírubového prstence
- Na vrchlíku navařeno 91 nátrubků – 61 LKP, 14 měření teplot, 16 MNT
- V přírubě je vyvrtáno 54 otvorů pro svorníky

Parametry:

- Průměr 4580mm
- Výška 2170mm
- Objem 14m³
- Hmotnost 89t

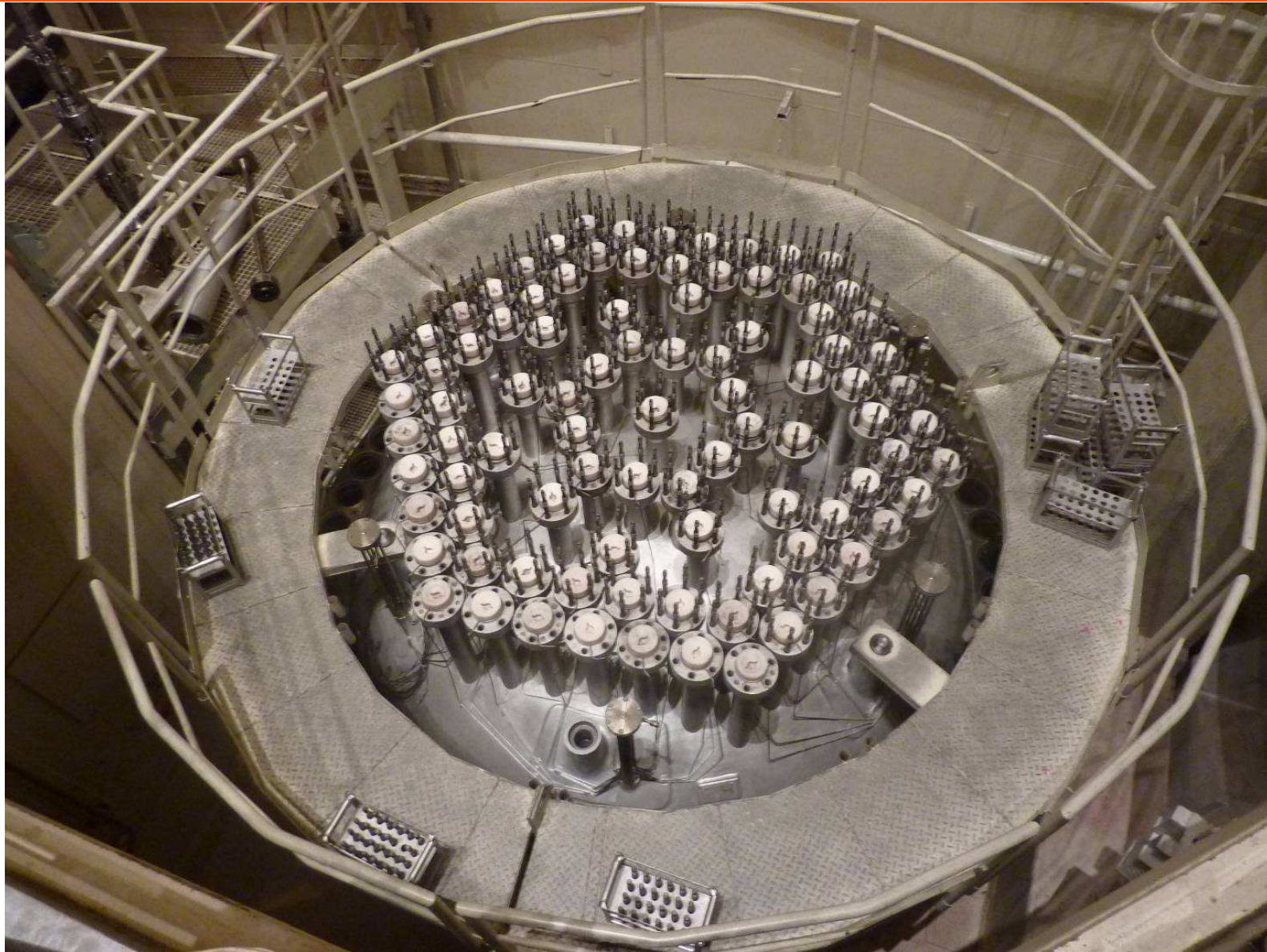

Reaktor – horní blok

Reaktor – horní blok

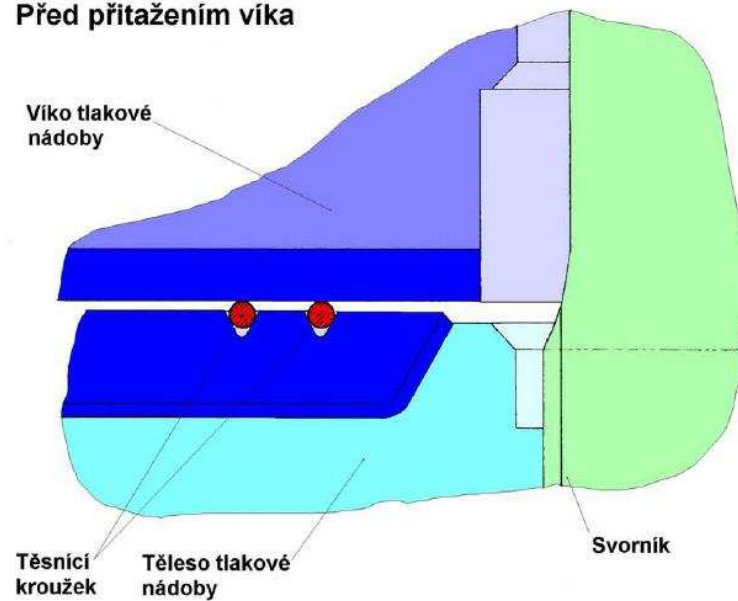
Reaktor – horní blok

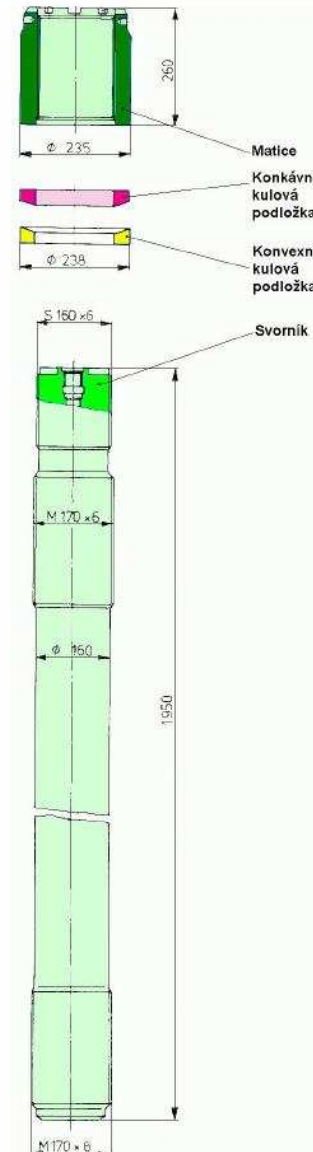
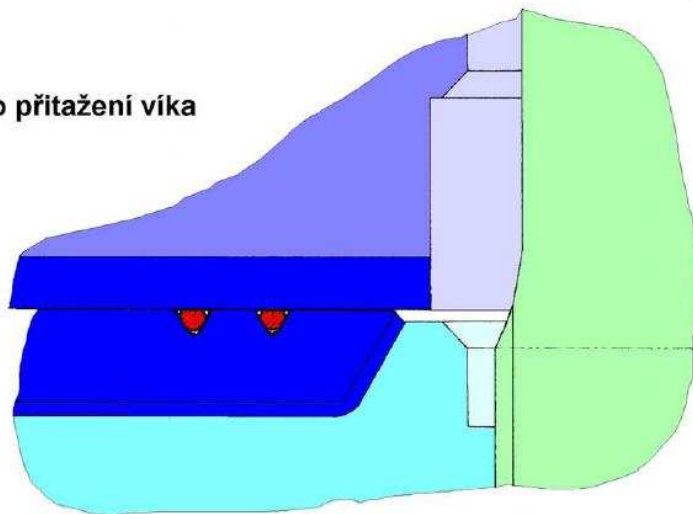

Reaktor – uzel těsnění, svorníky

Před přitažením víka

Po přitažení víka

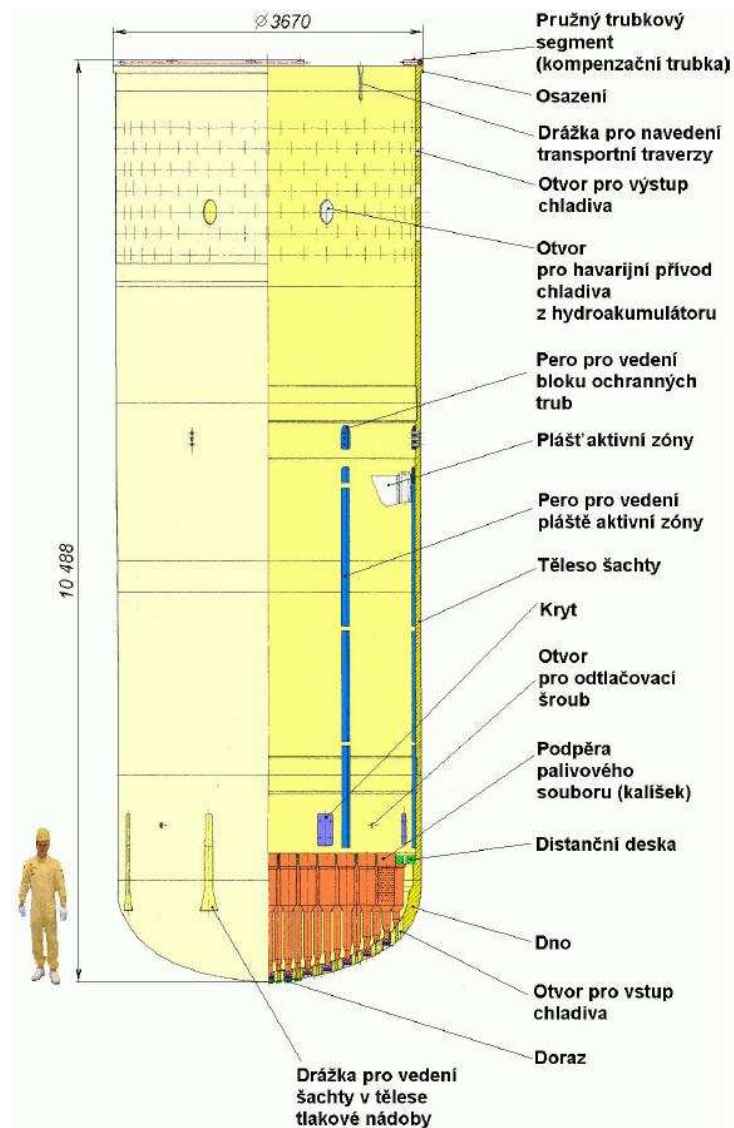

Vnitřní vestavby – šachta reaktoru

- Nosná konstrukce pro uložení a zajištění polohy palivových kazet, pláště AZ a BOT
- Odděluje vstup a výstup chladiva
- Stínění tělesa TNR před N-tokem a γ -zářením
- Usměrnění a uklidnění proudu chladiva před vstupem do AZ
- Zrovnoměrnění proudu chladiva
- Válcové těleso svařené z 6 válcových kroužků a eliptického děrovaného dna
- 278 otvorů 180mm pro výstup chladiva

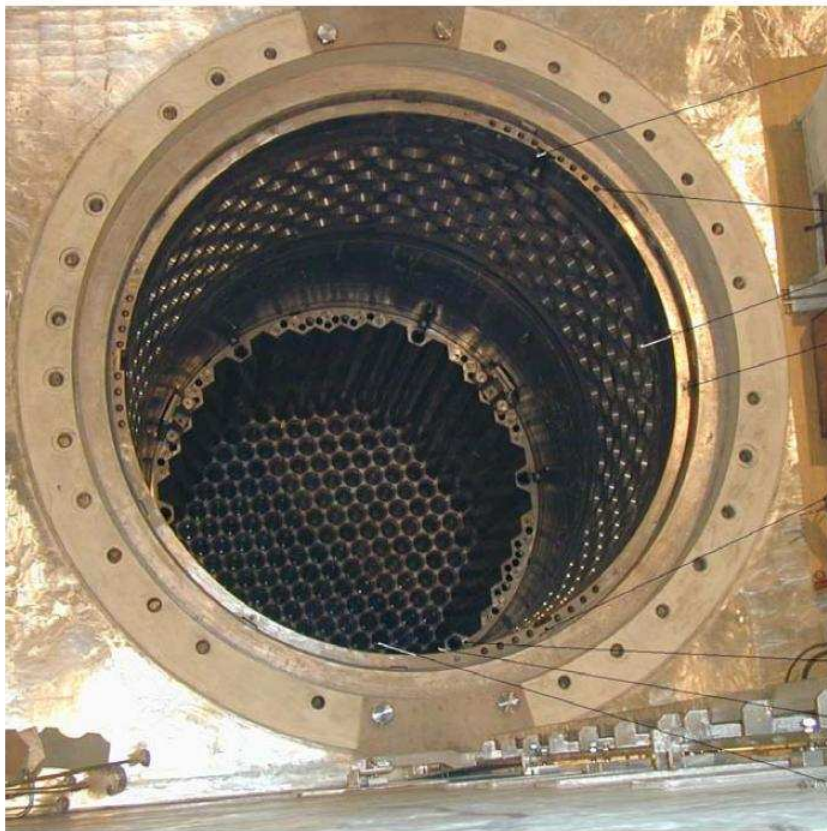

Vnitřní vestavby – šachta reaktoru

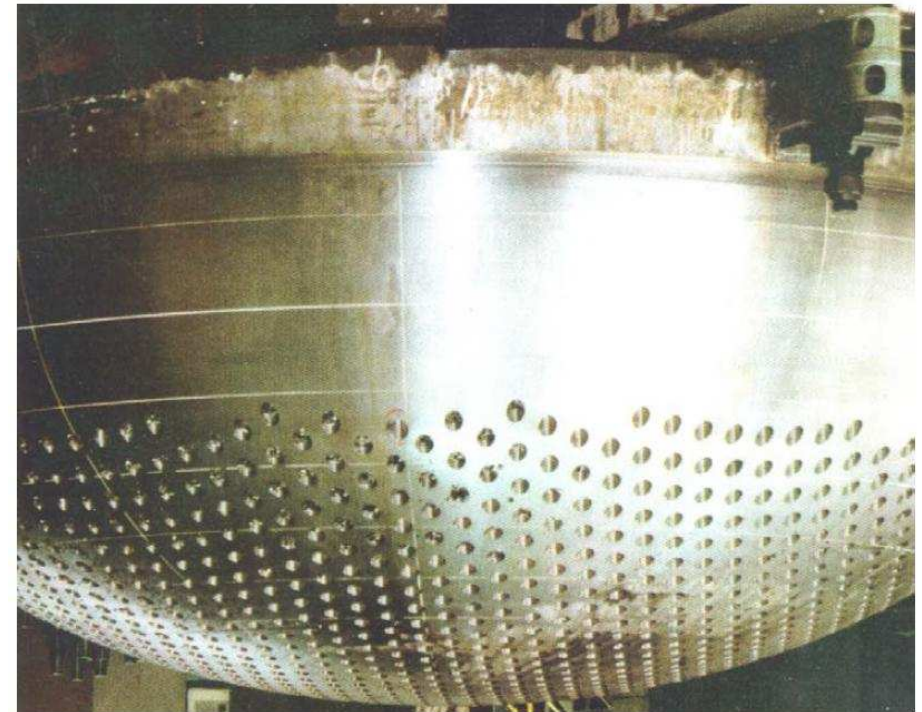

Vnitřní vestavby – šachta reaktoru

- Drážka pro ustavení závěsu transportní traverzy
- Závitový otvor pro upevnění závěsu transportní traverzy
- Otvor pro výstup chladiva
- Závitový otvor pro upevnění pružného trubkového segmentu
- Drážka pro uložení šachty do přírubového prstence tlakové nádoby
- Plášť aktivní zóny
- Distanční deska šachty
- Opěra palivového souboru

Vnitřní vestavby – plášť aktivní zóny

- Tlustostěnný válec z 6 kovaných prstenců
- V PAZ uloženo 163 palivových souborů
- Vyplňuje mezeru mezi TNR a palivovými soubory
- Snižuje tok neutronů a fotonů na těleso TNR

Parametry

• Výška	4070mm
• Vnější průměr	3485mm
• Hmotnost	31t

Vnitřní vestavby – blok ochranných trub

- Svařená konstrukce 3 desek
- Zajištění polohy PS v AZ na předepsané rozteči
- Zajištění vedení klastrů a jejich ochrany proti působení chladiva I.O.
- Vyvedení vnitroreaktorového měření pomocí kanálů
- Zrovnoměrnění toku chladiva před výstupem z reaktoru
- Brání „plavání“ PS
- Umožňuje tepelné dilatace vzhledem k ŠR a víku TNR

Vnitřní vestavby – blok ochranných trub

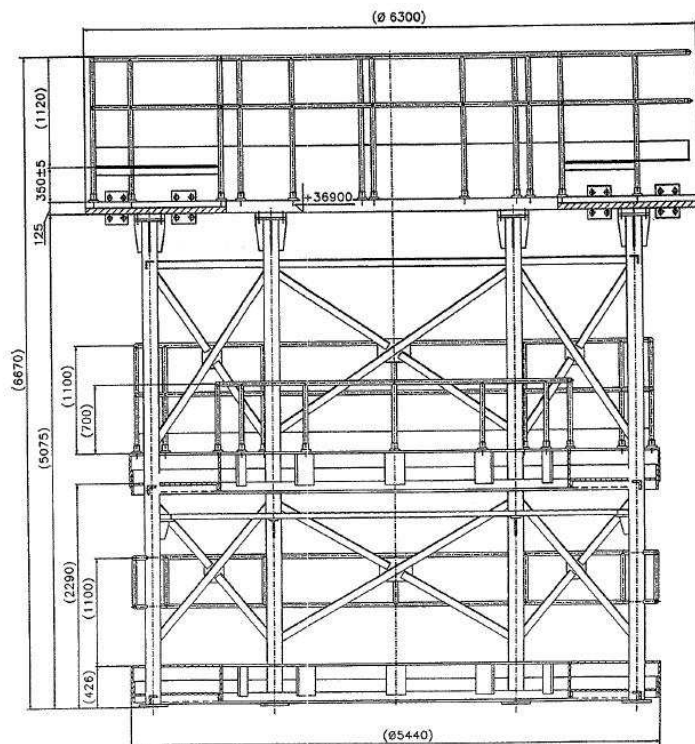

Blok elektrorozvodů

- Obsluha HB při revizích a opravách
- Rozmístění kabelů LKP
- Rozmístění kabelů vnitroreaktorového měření
- Rozmístění a vedení kabelů dalších diagnostických systémů
- Při provozu slouží jako biologické stínění a upevnění HB po případ zemetřesení

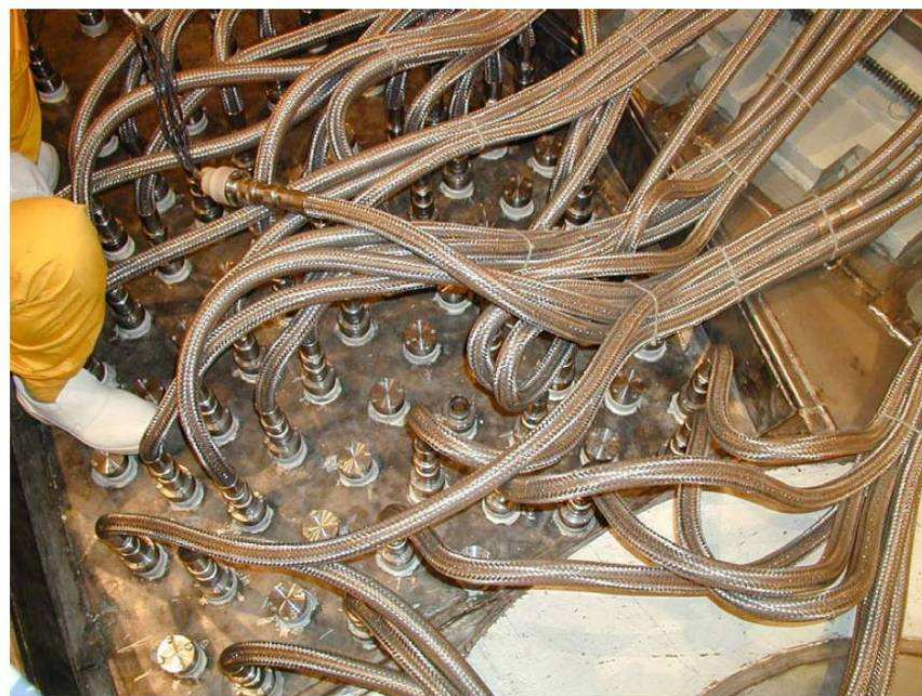

Blok elektrorozvodů

Blok elektrorozvodů

Lineární krokový pohon

- Součást HB
- Pohyb klastrů v AZ ve svislém směru
- Výkonný člen systému řízení a ochrany reaktoru
- Přemísťování regulačních orgánů
- Indikace polohy regulačních orgánů
- Pád klastru v režimu havarijního odstavení
- Blokáda vysunutí klastru z AZ v případě poruchy hermetičnosti

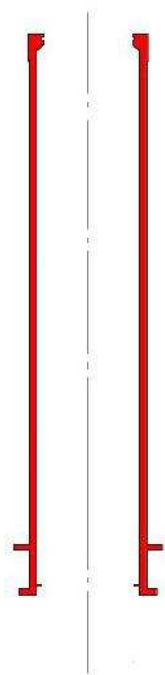

Hlavní části LKP

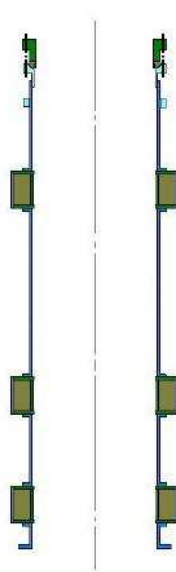
- Hermetické pouzdro pohonu
- Blok zdvínání
- Blok elektromagnetů
- Závěsná tyč

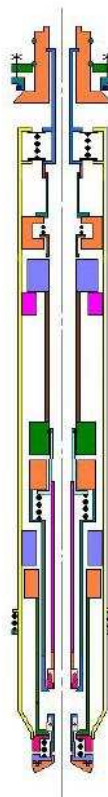
Lineární krokový pohon

Pouzdro pohonu

Blok
elektromagnetů

Blok
zdvínání

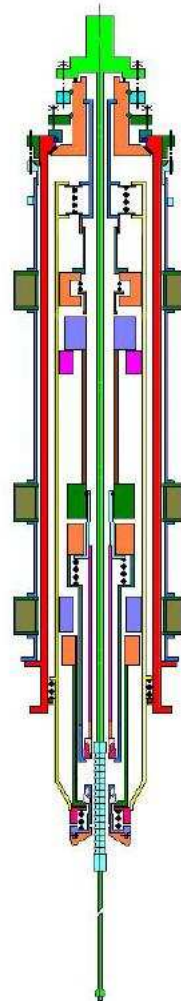
Čidlo
ukazatele
polohy

Závěsná tyč

Lineární krokový pohon

Lineární krokový
pohon

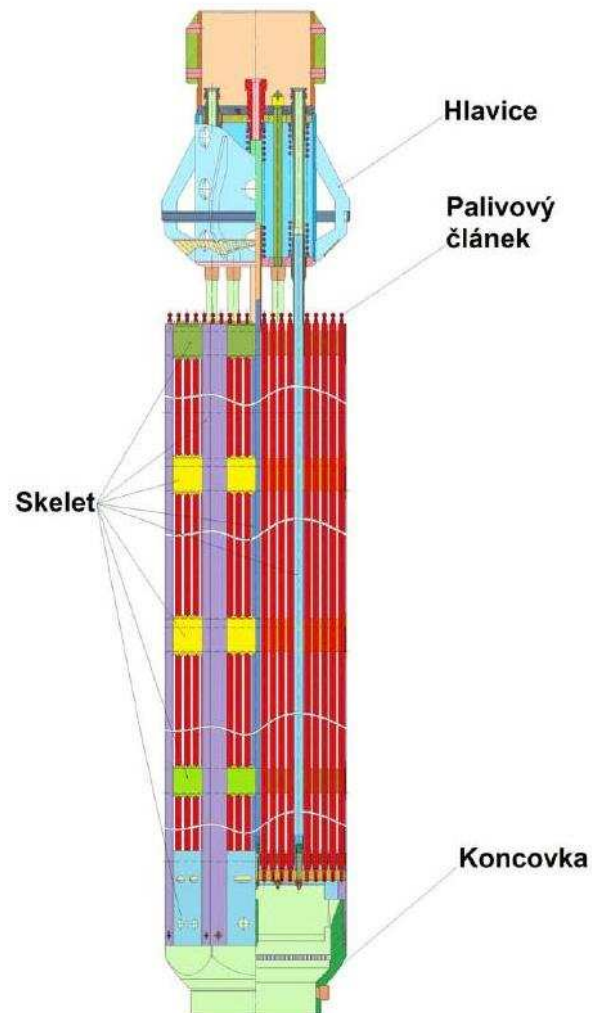
Jaderné palivo

- PS tvoří AZ
- 1 AZ je složena ze 163 PS
- 1 PS je složen z 312 palivových proutků
- Palivový proutek poskládán z palivových tablet
- Palivová tableta – UO_2 s obohacením ^{235}U do 5%
- Kampaňovitá výměna paliva (1/4 paliva ročně)
- V PS rovnoměrně rozmístěno 61 regulačních orgánů
- Regulační orgány – klastry rozděleny do 10 skupin – 6 odstavných, 4 regulační
- 1 palivová vsázka = 92t uranu

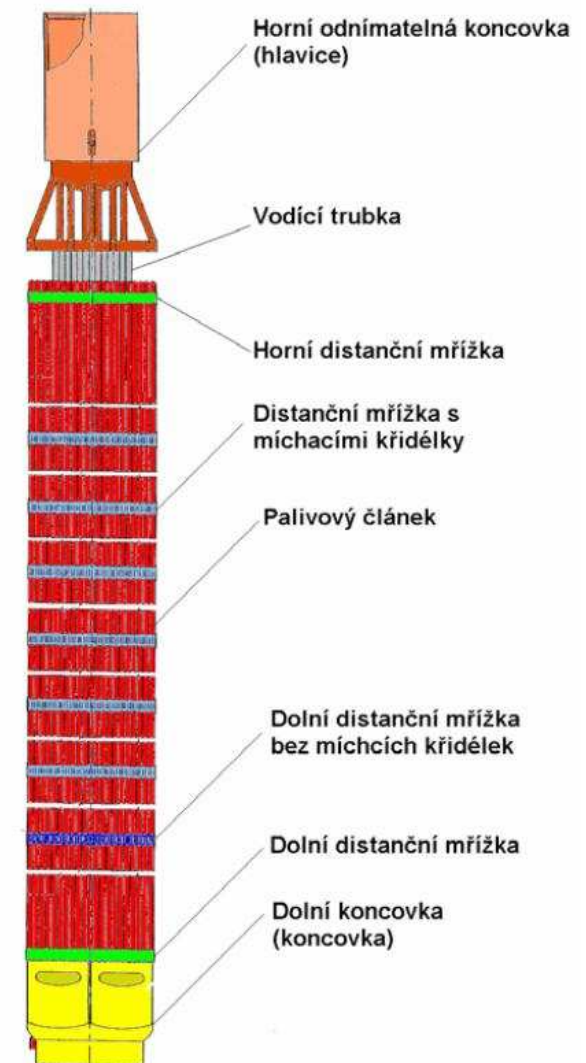

Jaderné palivo

Palivo
TVSA-T

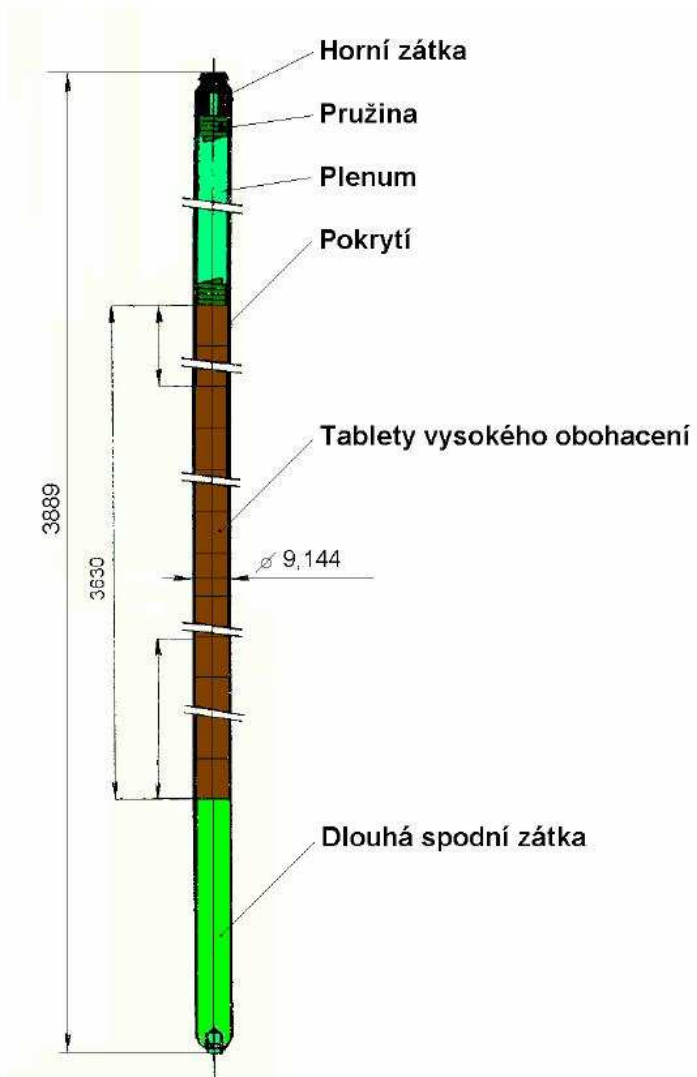

Palivo
VVANTAGE-6

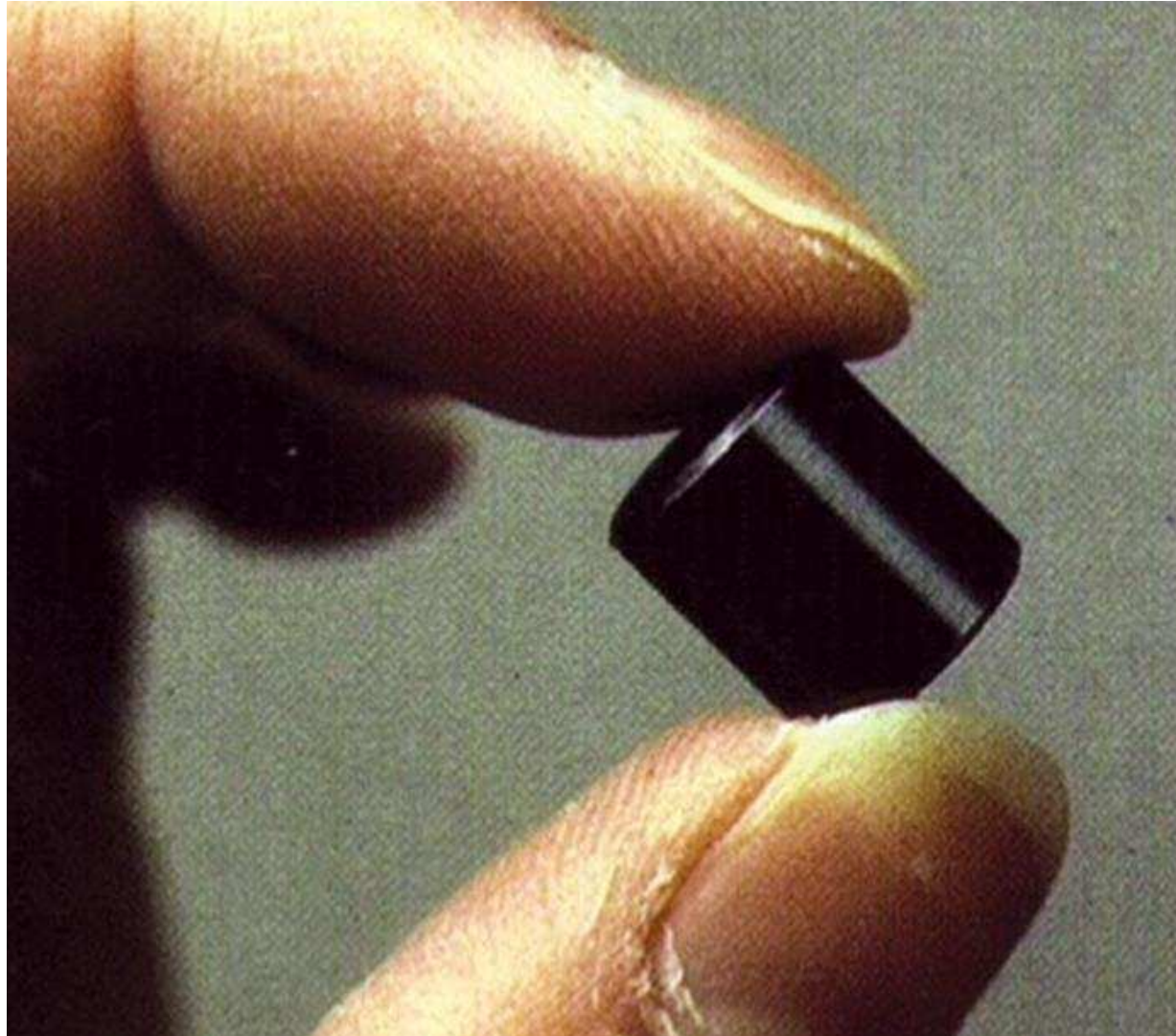

Jaderné palivo – palivový proutek

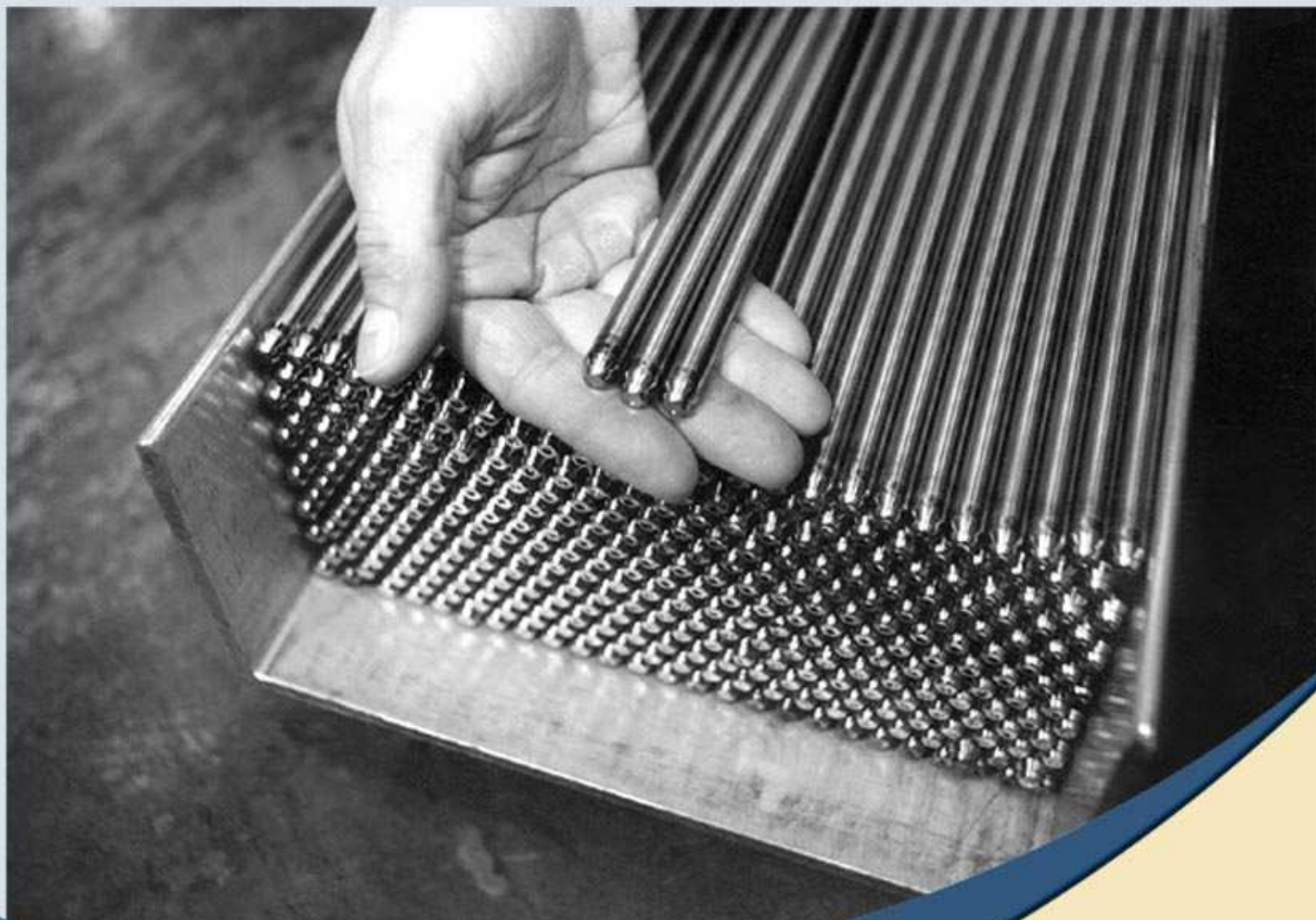

Jaderné palivo – palivová tableta

JADERNÁ ELEKTRÁRNA

Palivové proutky

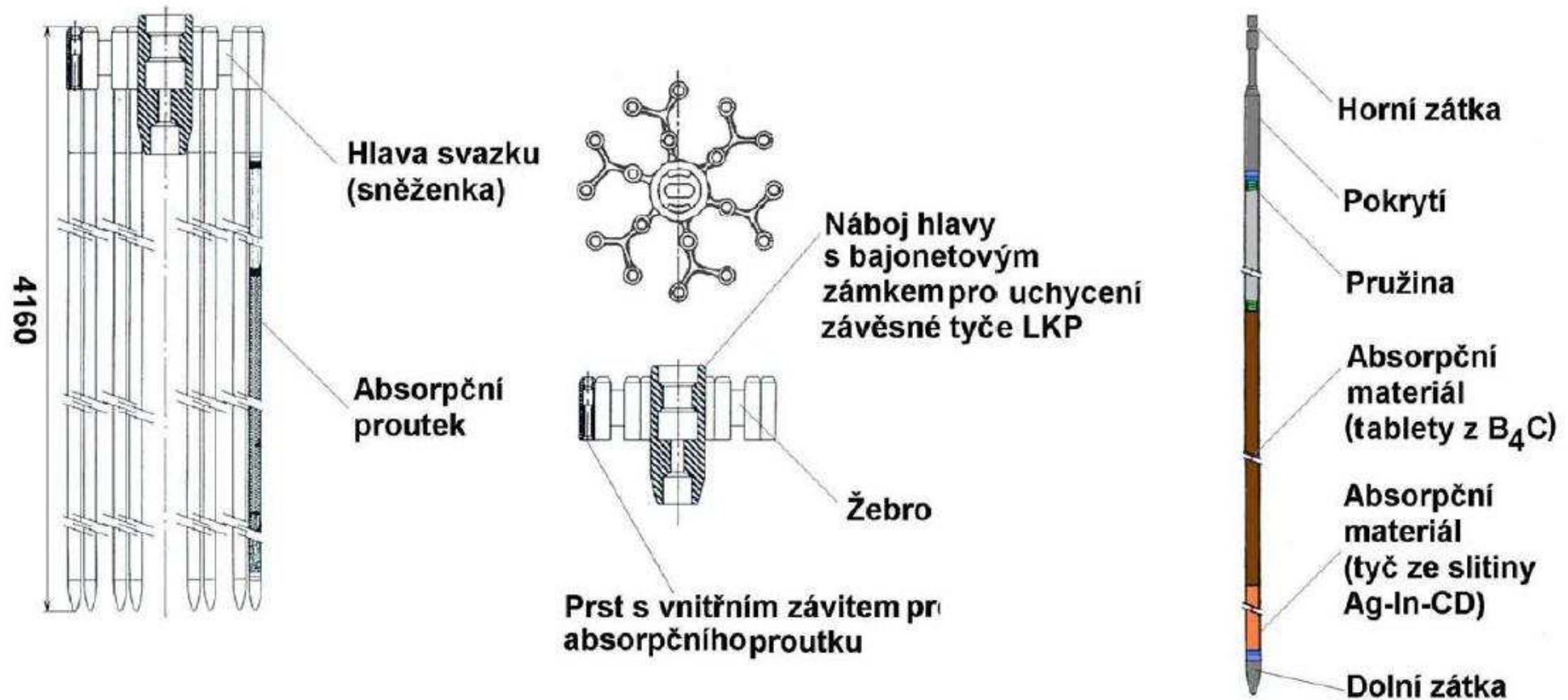
JADERNÁ ELEKTRÁRNA

Palivové kazety Temelín

Jaderné palivo – regulační orgány

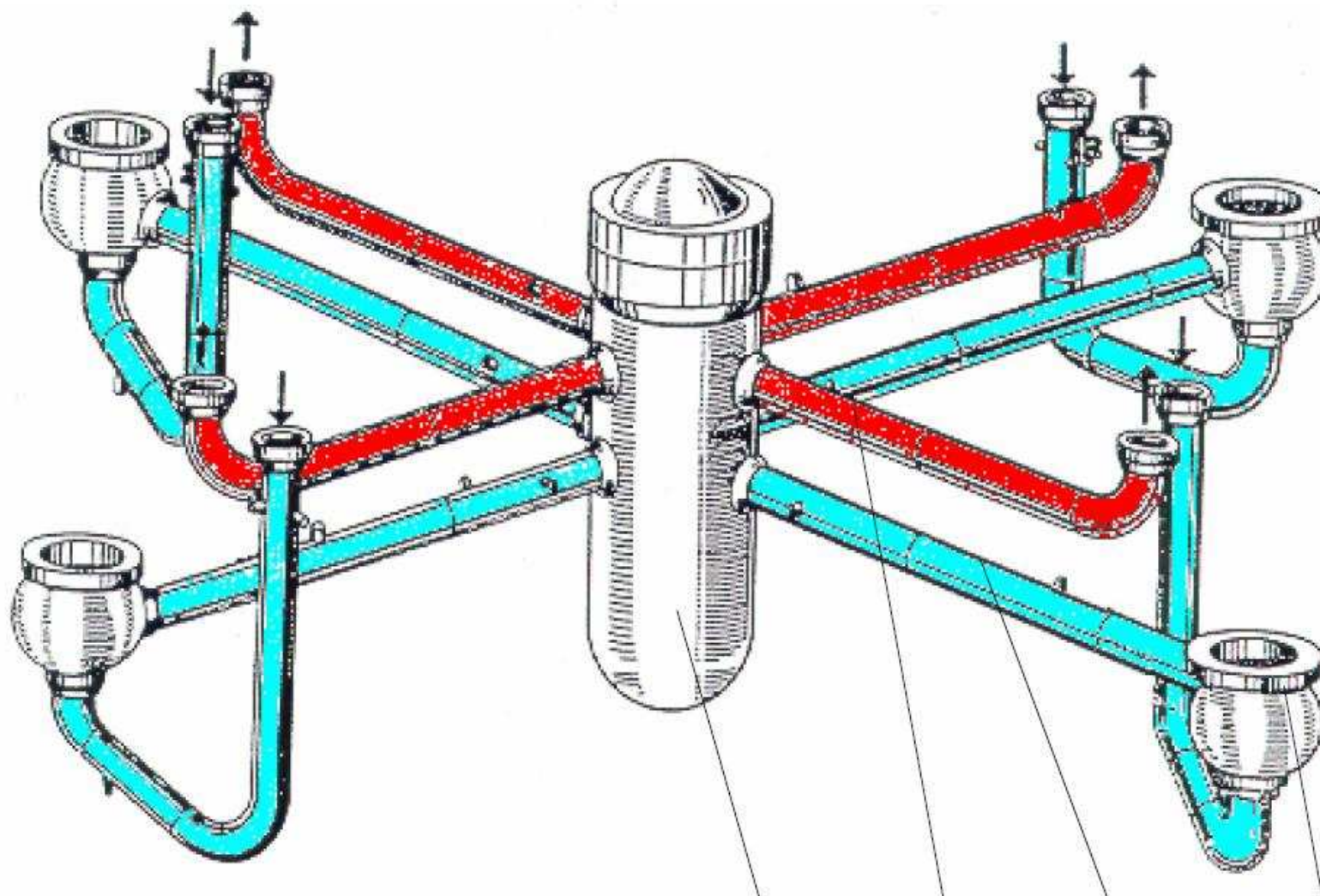

Hlavní cirkulační potrubí

- 4 cirkulační smyčky
- Na každé smyčce navařeny nátrubky havarijních a pomocných systémů I.O., systému KO, nátrubky pro měření T, P, Q
- Přenos tepla z AZ pomocí chladiva I.O. do PG
- Světlost: DN 850
- Materiál: nízkolegovaná ocel s dvojitým nerezovým návarem tl. 5 - 7 mm
- Průtok 1 smyčkou: 21.200m³/hod při provozu 4 HCČ
- Teplota horké větve: 320°C
- Teplota studené větve: 290°C

Hlavní cirkulační potrubí

Hlavní cirkulační čerpadlo

- zajišťuje cirkulaci chladiva I.O. přes AZ a odvod tepla směrem do PG
- na 1 HVB jsou 4 HCČ na studené větvi za PG
- funkci HCČ zabezpečují jeho pomocné systémy – autonomní okruh chlazení, okruh těsnící vody, systém oplachu koncového stupně ucpávek, systém olejového hospodářství
- vertikální jednostupňové odstředivé s axiálním příívodem kapaliny
- pro zajištění doběhu je HCČ vybaveno setrvačником
- napojení na systém YA je provedeno svařováním, na potrubí pomocných systémů přírubami

Hlavní cirkulační čerpadlo

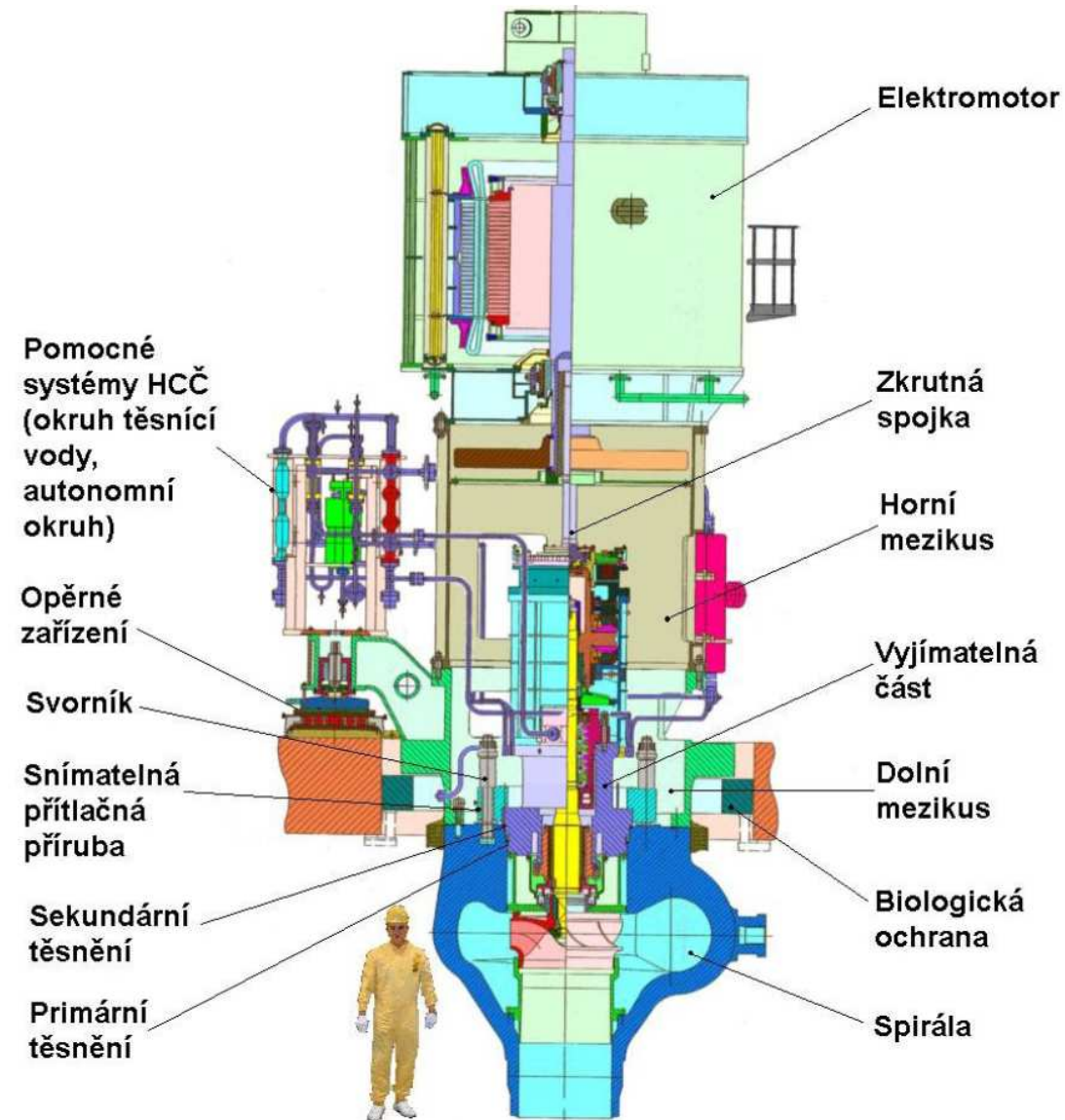
- Konstrukce motoru – stroj s klecovou kotvou, napájecí napětí 6kV
- Rotor motoru spojen s hřídelí čerpadla pomocí zkrutné spojky

Parametry

- Nominální průtok: 21.200m³/hod
- Teplota média: 290 - 320°C
- Tlak na sání: 15,3MPa
- Výtlačná výška: 93m
- Počet otáček: 1000ot/min
- Příkon: 5.100 – 6.800 kW

Hlavní cirkulační čerpadlo

Parogenerátory

- Horizontální umístění
- Odvod tepelného výkonu – přeměna vody na páru
- Celosvařovaná tlaková nádoba
- Zabudované paroseparační zařízení
- Rozvod provozního a havarijního napájení
- Odvod páry přes parní kolektor
- 2 základní části – primární, sekundární

Parogenerátory – primární část

- **2 primární kolektory** – pokračování potrubí DN 850 – napojení svarem

- svislé válcové nádoby z nízkolegované oceli s dvouvrstvými nerezovými návarky tl. 9mm
- v každém kolektoru vyvrtáno 11.000 otvorů pro napojení TS trubek

- **11.000 TS trubek** Ø16x1,5 z nerezové oceli

- trubky ohnuty do tvaru U
- do primárních kolektorů upevněny hydraulickým zaválcováním

Parogenerátory – sekundární část

- Plášť z nízkolegované oceli – válcová nádoba Ø4.000x13.840
- Na horní střední část přivařen nátrubek DN 400 pro přívod NV
- Na horní části navařeno 10 nátrubků DN 350 pro odvod páry
- Na plášti a dnes přivařeny nátrubky pro hladinoměry
- Nad TS trubkami připevněn děrovaný plech pro zrovnoměnění parního zatížení
- Pod děrovaným plechem je zavedeno nerezové potrubí havarijního přívodu a ostříku NV
- Potrubí NV připevněno přírubou

Parogenerátory – parametry

Tepelný výkon:	750 MWt
•Množství chladiva I.O.:	21.200 m ³ /hod
•Výroba páry:	1.470 t/hod
•Tlak na straně I.O.:	15,7 MPa
•Tlak na straně II.O.:	6,28 MPa
•Teplota NV:	220°C (min. 160°C)
•Vlhkost páry:	0,2 %
•Počet TS trubek:	11.000
•TS plocha:	6.112 m ²

Parogenerátory

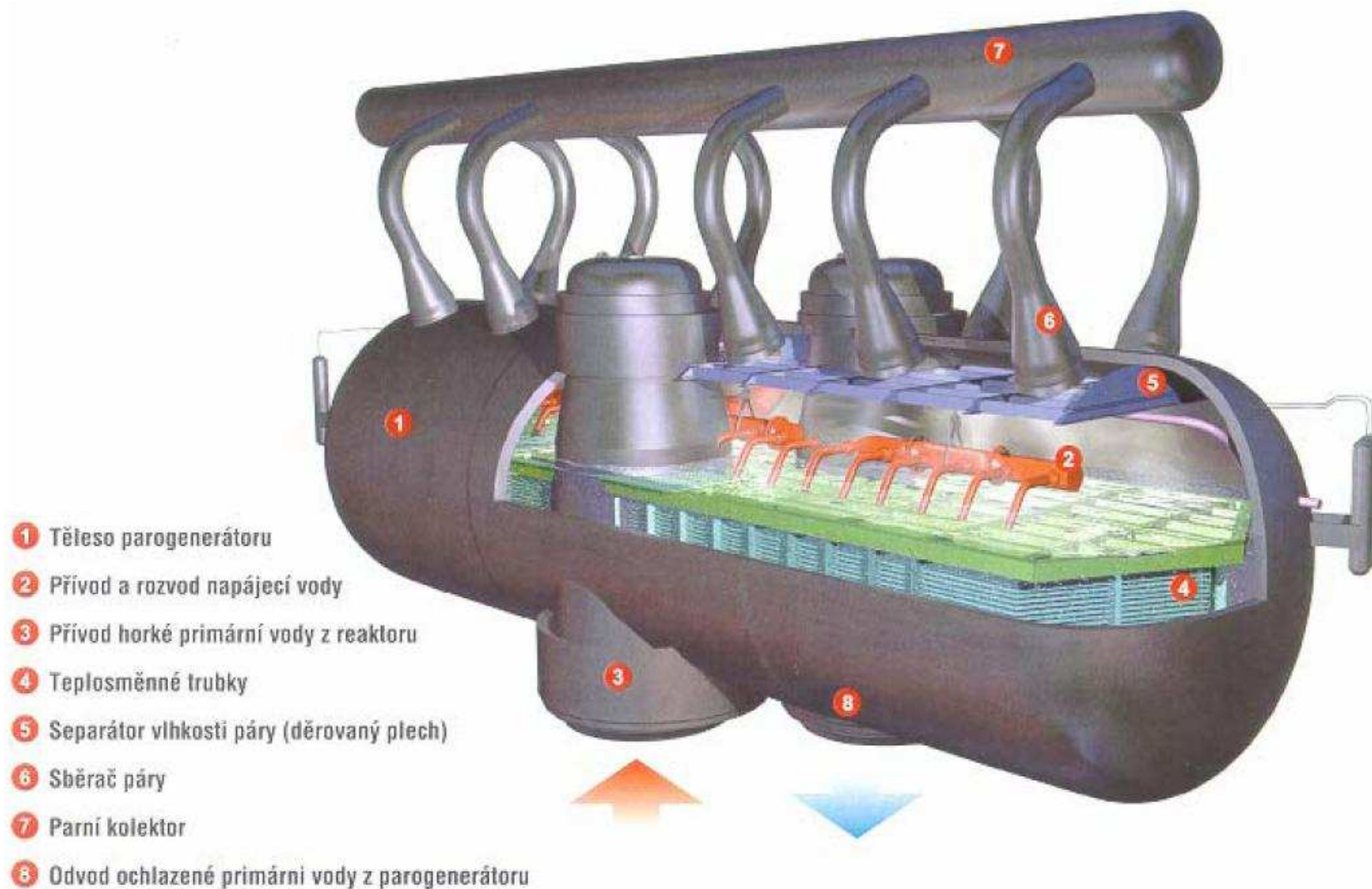

Parogenerátory

Parogenerátory

Systém kompenzace objemu

- Samokompensace objemu při malých změnách teploty chladiva I.O.
- Udržení tlaku v I.O. při větších výkyvech ze strany I.O. nebo II.O.
- Ohřev a vychlazování KO
- Plynulé zvyšování/snižování tlaku při ohřevu/vychlazování
- Ochrana I.O. v havarijních režimech při prudkém nárůstu tlaku
- Složení: KO, BN, 2 pojistné ventily, pojišťovací ventil, spojovací potrubí a armatury

Kompenzátor objemu

- Svislá tlaková nádoba z nízkolegované oceli s vnitřním dvouvrstvým nerezovým návarem tl. 9 mm
- Spodní část KO tvoří elektroohřívací blok – 28 bloků EOKO rozdělených do 4 skupin
- 1 blok EOKO tvoří 9 nerezových trubek tvaru U
- KO neoddělitelně spojen potrubím Ø426x40 se 4. horkou větví cirkulační smyčky
- Uvnitř KO umístěn sprchový systém
- Na horní části KO umístěn uzel pojistných a odlehčovacích ventilů
- KO je jediné místo I.O. kde dochází k varu vody

Kompenzátor objemu - parametry

•Nominální tlak:	15,6 MPa
•Pracovní teplota:	346°C
•Objem páry:	24 m ³
•Objem vody:	55 m ³
•Výška:	cca 16m
•Průměr:	cca 3,5m
•Výkon jednoho bloku EOKO (9ks):	2,52 MW
•Napájecí napětí EOKO:	380V

Barbotážní nádrž

- Nerezová vodorovná tlaková nádoba
- V horní části přivařeno hrdlo s vlezem, na jehož bocích jsou přivařeny 2 nátrubky s pojistnými membránami
- BN je zaplněna čistým kondenzátem a chlazena vodou vloženého okruhu chlazení přes „hady“ z trubek tvaru U
- Trubka přívodu páry od PVKO je zavedena pod hladinu a rozdělena do dvou děrovaných částí

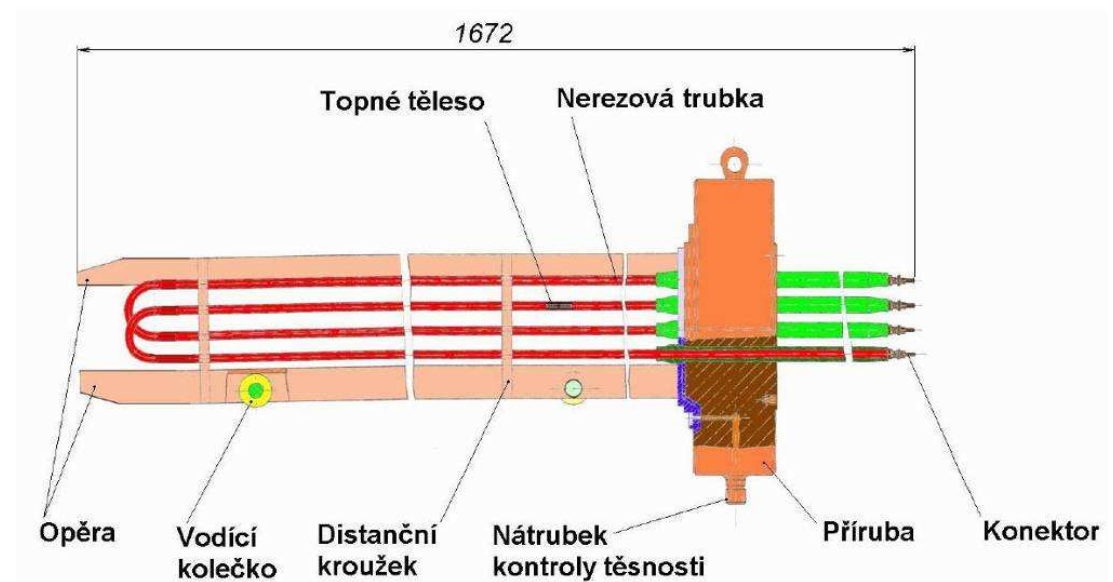
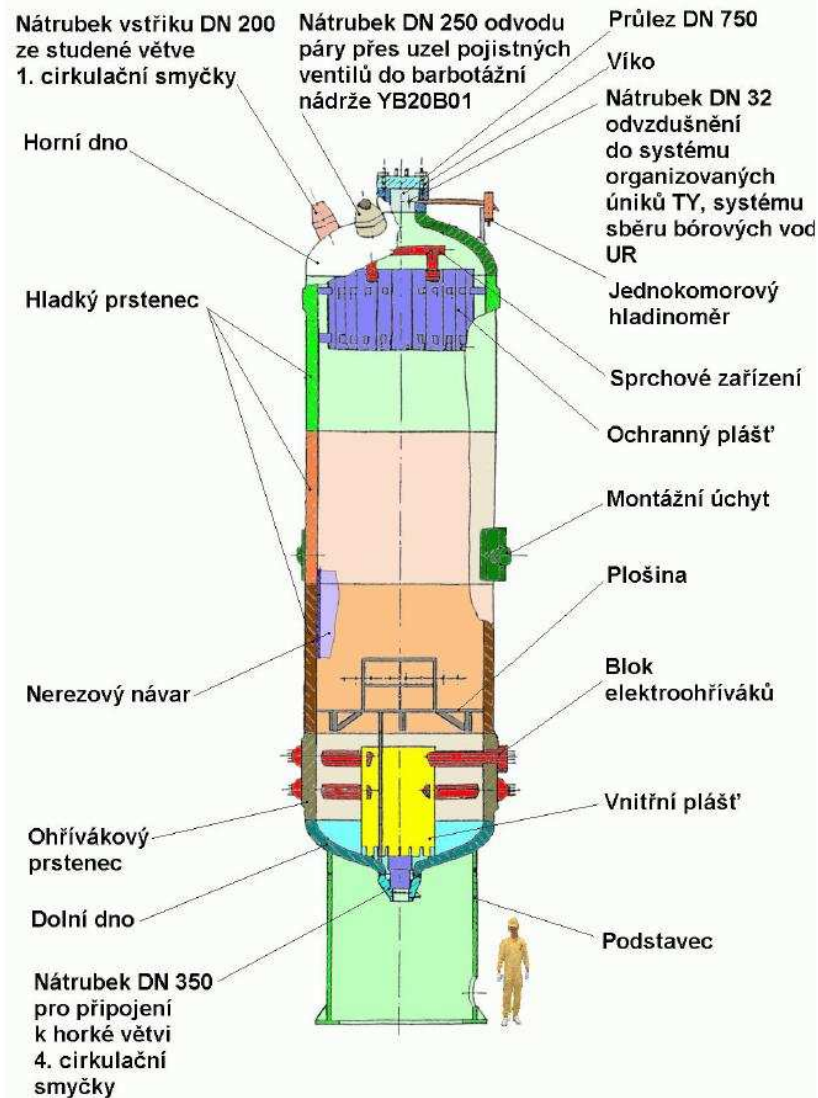

Barbotážní nádrž - parametry

- Celkový objem: 30 m³
- Objem ČK: 23 m³
- Pracovní tlak: 0,12 MPa
- Tlak protržení membrány: 0,858 MPa

Kompenzátor objemu, EOKO

Děkuji za pozornost!

Zdroje:

Učební texty pro přípravu personálu JE

Ing. F. Cencinger – Primární část JE VVER 1000 – základní zařízení I.O., Brno 2008